

at kunne gaa over fra Freds- til Krigstilstand. I 1866 behøvede den preussiske Hær ca. 14 Dage for at forberede Mobiliseringen; i 1870 kunde den udføre den paa 8. Dage, nu kan den tydfte Hær, takket være Jernbanenettets Udvikling, mobiliseres paa 5 Dage, og selvfølgelig vil Koncentrationen af Hæren som Følge af Jernbanenettets Udvikling ogsaa tage kortere Tid end før. Den Tid, der før var levnet mellem Krigserklæringen og selve Krigen, er derfor svunden ind til Dage, og det Land, der tror paa Muligheden af at kunne opsætte Udførelsen af vigtigere Forsvarsforanstaltninger, indtil Krigen kommer, vil blive sørgelig stuffet; thi hvad man ikke har ordnet i Fredens Dage, vil man ikke faae ordnet naar Krigen kommer, fordi Krigen i saa meget højere Grad vil faae Karakter af et Overskud, som det Forsvar, man kan møde med, kun er mangelfuldt ordnet. Ser man hen til Krigsmidlerne, saa er der vel intet Omraade, hvor den menneskelige Opfindsomhed i den nyere Tid mere har udfoldet sig end ved Opfindelsen af virksomme Ødelæggelsesmidler, og denne Opfindsomhed er endnu ikke udtømt. Lad os gaa tilbage til 1866; da havde man indført Bagladegeværer i den preussiske Hær eller rettere, thi man havde dem allerede tidligere, i 1866 lærte man dem fuldt ud at kjende, saa indførte man Bagladegeværer overalt. Saa kom Forandringerne paa Feltartilleriets Omraade, saa Omvæltningerne i Fæstningsartilleriet, og nu staar man paany overfor Geværspørgsmaalet, nu er man ikke længere tilfreds med enkeltladende Bagladegeværer, men forlanger Magasingeværer. Paa alle disse Omraader maa Staterne følge Trop, og det medfører betydelige Udgifter, der baandlægge Staternes Evne og berøbe dem Midlerne til at fremsætte den indre Udvikling i det Omfang, som de kunde ønske. Det Færlige heri ser man overalt, men dog er der ikke en eneste Stormagt, der vover at gaa i Spidsen for en Forandring, og det af den Grund, at de alle enten have erobret Landsdele, hvis Befolkning tørster efter at komme tilbage til deres Fædreland, eller at de ere blevne tvungne til Afstaaelser, som de ivrig ønske at gjenerobre, og den Stat, som paa Grund af sin centrale Beliggenhed over en afgjørende Indflydelse paa alle sine Omgivelser, og derfor bedst vilde kunde gaa i Spidsen, vil ikke gjøre det. Jeg sigter her til Tydskland, og jeg støtter mig til en Udtalelse af Feltmarskalk Moltke. Den blev fremsat i den tydfte Rigsdag i 1874. Feltmarskalken udtalte dengang: „Det er muligt, at en kommende, lykkeligere Slægt, for hvilken vi forud bære en Del af Byrden, kan haabe

at komme ud af den bevæbnede Freds Tilstand, der nu tynger paa Europa. For os tror jeg ikke, at denne stjerne Udsigt er tilstede. En stor verdenshistorisk Begivenhed som Gjenoprettelsen af det tydfte Keiserlige fuldføres neppe i et kort Maal af Tid. Hvad vi i et halvt Aar have tilkæmpet os med Vaaben, det maa vi i et halvt Aarhundrede bestytte med Vaaben, for at det ikke igjen skal rives bort fra os.“ Denne Udtalelse blev fremsat i 1874, da det gjaldt om at faae Fredsstyrken, der i 1871 var fastsat af Regjeringen til 401,000 Mand, fastslaaet for ubegrændset Tid. Rigsdagen gik ind derpaa. Der gik imidlertid kun 6 Aar, saa forlangte Regjeringen Fredsstyrken forhøjet til 427,000 Mand, og at den Del af Rekrutkontingentet, der gik over i Reserven, skulde have en Uddannelse, der var svarende til den, vort Infanteri faar. Rigsdagen gik ind paa begge Dele, og derigjennem fik Regjeringen Midler til fra 1ste April 1881 at forøge den tydfte Hær med 27 Batailloner, 17 Batterier, 8 Fæstningskompagnier og en Pionerbataillon, altsaa en Styrke, som paa Kavalleriet nær svare til hele vor Liniehær. Frankrig havde til 1874 en Organisation, hvorved det er istand til at sende 1,200,000 Mand i Mobilhæren, og desuden har det 1 Million i Territorialhæren. Desuagtet stoler man ikke der paa det levende Værn man har, for at forhindre en Invasion fra tydfst Side anlagt en Befæstningslinie langs Nord- og Østgrændsen fra Kanalen til Middelhavet og bag den en anden Linie med stærke Støttepunkter i Vaabenpladserne Langres og Lyon, og endelig er der som tredje Linie Paris, der er omkabt til den stærkeste Vaabenplads i Verden. Gaar man til Italien, til Rusland, til Østerrig, møder man overalt Bestræbelser, der gaa i lignende Retning. Hvad kunne de smaa Stater gjøre under saadanne Forhold? I een Henseende er Forholdet ikke forandret: Nu som før maa en lille Magt gjøre Regning paa, naar Rampen kommer, at maatte kæmpe mod Overmagt, men nu mere end før maa dens Forsvarsvæsen være ordnet saaledes, at det hurtig kan bringes paa Fode, og at det

Kettelese.

Sp. 3198, §. 7 f. o.: „Fanejord og Damsholte Sogne“, læs: „Fanejord og Damsholte Sogneraad“.